

СЫКТЫВКАРСА DA JEMIHCA BOP CTOJANKAHЫH KOLOMA Kылөдтөг 560.000 кер да 380.000 шпал.

Комсомолч! Воэ-на идравны багыртө да чертө. Ковмас нөшта-на бостчывны вөр кылөдан ужад. Артельяс лөөдөмөн кылөдамөй став вөрсө Кардорөз.

Тайн ми госуларстволы өтсалам вузавны вөрсө заграичаө, отсалам паскөдны индустриализатсия.

Ломөй мед-возынөс!

Коми областын 1928-29 вога вөр леэан план пөртөма олөмө. Сөмын вөр кылөдөмыс ез-на эи-көз помаө. Уна сурс кер да шпал-на кулөны кылөдтөг Сык-тывкарын да Jemihын—сijөс колө кылөдны Кардорөз.

Робочейясөс медалөм, став вөрсө кылөдөм—мед-гырыс мог-яс өни комсомоллөн. Быд ячея-калы колө торjөдны ударней гру-ла вөр кылөдны. Колөм комсо-молчяслөн колө отсавны кы-лөдчыны муныс овмөсяслы ужав-нысө. Асланыс примерөн комсо-молчяслөн колө кыскыны уна өө беспартијней том jөзөс. Кулак-яс-кө кутасны торкавны тајө ужыслы, колө өетны чорыд отпор.

Рајкоммоляслы колө пыр-жө муныс местаяс-вылө медавны кылөдчыясөс. Ударней группа-ясын вөкөдлөясөс колө бөр-яны буржык комсомолчясыс.

Медалгас колө виставлыны jөз-ыслы овмөс кыпөдан вiт вога план-ялыс, сотсиализм стрөитан могяс-ялыс.

Вылгортын тајө ужас бост-чыны-нын — жын комсомолчыс муно вөр кылөдны. Сыктывкарса мөд шупөда школаын велөдчыс комсомолчяс кодяс емөс өни карас, ставыс муноны кылөд-чыны.

Вөтчөй тајө ячеякаяс-бөреасыс. дыр нужавтөг колө петны уж-вылө—август 10-д лун-кежлө мед ставыс-нын вөли ужалөны. Тайн ми петкөдлам Коми комсомоллыс вынсө.

Китајса бан-дiтяслы вочакып-пыдди комсомол чорыда бостчас сотсиализм стрөитан уждө. Ком-сомол кужас олөмө пөртны пра-вительстволыс шөктөмсө. Med ni öти кер-ны, шпал өз колө кы-лөдтөг.

ОБКОММОЛ DA CЫКТЫВКАРСА РАЈКОММОЛ ШУИСНЫ: ысты-ны вөр кылөдны Сыктывкарсаө Котласөз 1000 комсомолчөс. Пөртам тајө шуймсө олөмө, от-салам госуларстволы. Чуксалам став комсомол ячеякаясөс бост-чыны тајө ужас. **КОДИ МЕД-ВОЗ?** Сыктывкарын јуль 29-д лунө субөтчык-вылын 50 морт идралисны керяс. Најө шөйтчывтөг ужалисны 16 час. Ужалөмыс бостисны 25 шайт. Сijө өмсө шуисны өетны ин-дустриализатсия фондө. Август 5 да 6-д лунјасө нөшта на лоасны субөтчыкяс. Сыктывкарса комсомолчяс чорыдыка ужалам тајө кык луннас. Петкөдлам jөзыслы, кызi колө ужавны, кызi колө кыпөдны овмөсөс, вынмөдны СССР-өс.

Комилеслөн вөр леэан да вөр промышленност кыпөдан вiт вога план.

Коми област мед озыр вөрөн, вөр мијан уна, ем местаяс, кытчө мортлөн ко-кыс-на ез тувтчыв. Тајө озырлуныс өетөма област-лы спетсиализност. **Рајон-рујт-чигад-өд быд областлы өетчө аслас спетсиализност, өетчө сijө сы-өертi, кушөмжык естественней олөмыс област-лөн. Мијан медеа уна вөр, а сываы-и спетсиализност.** Коми областын вөр быдмө 33 мил-лон гектар-паста, местаын 23,1 мил. гектар-пастаыс пө-чө леэны, а өни леэсө сө-

мын-на 13,3 мил. гектар-пастаыс. СССР-ын вөр уна, а заграичаө нуныс еща. Став вөрыс СССР-ыс за-граичаас нусө 9 прөчент, ставмупаста вөр вузалөм-өертныс. Сөщөм поснiдик госуларствояс, кызi Фин-ляндия, Польша да Швец-сия шуйны СССР-дорыс кык-мындаөн унжык. Вөр-бердын ужалигөн колө нуөд-ны партијалыс лозунг: **орд-дыны да паняны вөр пет-көдөмөн капиталис госуларст-воясөс.**

Вөр леэөм вiт воөн.

Вiт воөн шуйма став вөрсө леэны кубометр лыдөн:

- 1928-29 воө 825.932 к. м.
- 1929-30 „ 1454.9005 к. м.
- 1930-31 „ 1644.900 к. м.
- 1931-32 „ 1973.900 к. м.
- 1932-33 „ 2554.095 к. м.

Сы-пыщкын пiлитан кер: „ шпал (роч да загр).

- 1928-29 воө 695.097 к. м. —
- 29-30 „ 1215.716 к. м. 1.041.000
- 30-31 „ 1377.706 к. м. 1.234.800
- 31-32 „ 1607.692 к. м. 2.134.000
- 32-33 „ 1916.600 к. м. 2.634.000 *)

*) шпалас шөщ пырө заводјасын вөчөм шпал.

Тајө лыдпасас нөшта оз пырны контсөсөјяясө өет-төмјас: таво Северолес өет-тө Комилеслы 400.000 кубо-метр вөр.

Мыјта өөм лөө өетөма вөр овмөс-вылө.

Вiт воөн шуйма вөр ов-мөсөсө сујны 101.871.400 ш., сы - пыщкыс өборотней—18.880.400 шайт да выл про-мышленноствылө82.991.000 шайт. Тајө лыдпасас сод-там амортизатсионней да ло-ас 89.724.700 шайт. Бөрја лыдпасыс јукө со мыј-вы-лө: местасө лөгөдны — 22.905.900 шайт, вөр пiли-тан да вөрыс добра лөсө-дан промышленностө—

27.705.990 шайт, бумага вө-чан промышленностө— 43.544.000 шайт. Продук-тсия вузалөм содас: 1927-28 во бостчө 100%-пыдди —1932-33 воө лөө 402%, а өөмөн содө 5,6 миллон шайтөан—22.6 миллон шай-төз.

Кушөм заводјас вiт воөн лоас стрөитөма.

Сыктывкарын—8 рамаа вөр пiлитан завод, тсельлу-лоза да бумага вөчан за-вод, стрөитчан добрајас вө-чан завод. **Луз-вылын—**кварт рамаа вөр пiлитан завод, лыч да фаңера вөчан завод, iстөг туа вөчан завод. **Пе-чераын—12** рамаа вөр пи-

Политучоба-ялыс 1930 во-кежлө.

Канов јорт ас гiжөдас вел-јона өскө төждысө комсомол-костын политучеба бурмөдөм-ялыс сөмын еща шуйма, кызi сijөс нуөднысө.

Өти арын воэ заводiтөмнад он влө муи. Август төлөвөд ком-сомолчясыд өиктјасад лөбны вiзму-бердса уж-вылын, а октябр-ын, мед өскө выполнитны план, ковмас-нын керлеэан уж-вылө петны. Прөжыкыс лөө өти өө-нтабр, сijө кадөн нөмтор унатө вөчныд он вермы. Ме думыс (кыз шуис мијан рајконферентсия) ковмас политучобатө нуны вөр керкајасө. Та-куза ковмас пук-тыны Комилес - воэын өөрнi, мед өскө најө вөр керкајасөсө вө-чысны сiз, көн комсомолчяслы пөчiс нуөдны југдөдчан уж ас-костын да jөз-костын. Отнас комсомол организатсияыд уна учебникяс да литература лөөд-ны оз вермы; та-вылө ковмас корны отсөг вөр да вiзму-бердын ужалөяс сојузыс. Мөтодика төд-мөдан курсясыс өдтөр, өөнтабр төлысын колө быд рајонын вөч-ны сөвешчаньне комсомол актив-јаскөд политучеба уж пуктөм-ялыс.

Программаас медгырыс өөр-нiјасөн колө пуктыны: 1) СССР-ын овмөс кыпөдан вiт вога план такөд шөщ вөр леэан уж-ялыс; 2) коллективјас өтүвтөм - ялыс; 3) вөкыдывв кежөмјас да дө-лячество-ялыс; 4) совпартстрои-тельство-ялыс.

Бөрынас, апрел-мај төлыс-ясын иолө рајкоммолса јортјаслы быт вөчны быд ячеякаын пома-лан занатөяс.

Политучеба уждө заводiтыгөн колө чорыдыка пуктыны өөрнi партјачеякаяс-воэын, мед өскө најө јонжыка отсалисны комсо-мол ячеякаяслы тајө ужас да көн пөчө, өтлаын накөд велөд-чысны. **А. Габов.**

литан завод. **Котласын—**шпал вундалан завод. **Кардорын—**кык вөр пiлитан завод 14 рама-вылө, крафт да тсель-лулоза вөчан завод.

Тајө ставыс петкөдлө, мыј вiт вога план ыжыд, паскыд. Овмөс мијан содө. Комсомолчяслы чорыда ковмас та-дiнө кутчыслыны өетны отсөг тајө могјасөс, олөмө пөртөмын.

Ез уэны вөр леэгөн да кылөдгөн.

Зөвөртса комсомолчяс февраль төлысөан бостчысны вөр леэыөяслы ыставны журнал-газет-яс. Сөки вөли мөдөдлөма 1000 экз. журнал да га-зет, сөсөа ыстылөма 4 нумер өтөнө өшөдан газет. Вөр кылөдгөн ыстөма газет журналяс 896 экз.

Став комсомолчыс төвбыд ужалисны вөр-бер-дын, а тулыснас кылөдчысны. Вөрас шөщ вөли на-төдлөма подвiжней бiблиотека.

К.

Арабачса комсомолчяс оз повны өөныдыс.

Арабачса (Ајкатыла вөл.), комсомолчяс өтүв-тисны артель да ветлисны Луна јуө вөр кылөдны. Көт-и өоан јуансө сетчө Комилесыд лөсөдөма зөв лөкөс, комсомолчяс: өдлөмөыс ужалисны, кылө-дисны вөрсө местаөзыс. Ужалисны најө 7 вежон.

Сөсөа пышјисны уж-вывөыс бурещ топыд кад-нас, кор вөрыс коөмыны кутiс. Сөмын Арабачса комсомолчяс ез повзыны ужөыс—көлтчысны да помөз ужалисны.

Јоө карандаш.

Индустриализатсия лун, робочейяслөн да крөстөаналөн прачык.

Матын-нын август 6-өд лун. Быдлаын, став Сојуз республи-ке-пастаыс муно зөв паөкыд лөсөдчөм тајө лун-өжлө. Инду-стриализатсия лун Сөвет рес-публикаса став робочей да крө-стөанасыс мытчөдласны асөыныс јон лунсө, вiзөдласны бөрө мыј вөчысны колан војасын сотсиа-лизм кыпөдан ужын. Мијан өикт-јасын ковмас тајө лунсө нуөдi-гөн быд крөстөанылы мөвпас кутны, мыј индустриализатсиякы-пөдан уж абу коөкыд, мыј сijөс аскежас робочейяс оз вер-мыны кыпөдны, а колө быд крөстөанылы төдны, мыј сijө мед ыжыд отсөыс индустриа-лизатсия нуөдiгөн. Крөстөанин кызi-и робочей төждысө урожај кыпөдөм-вөсна, сiз-жө крөстөа-налы колө төждысөны iндустри-ализатсия нуөдөм-вөсна, гырыс фабрик-заводјас стрөитөм-вөсна. Мијан областын сотсиализм стрөитан ужын, индустриализат-

сия нуөдөмын медеасө пөчө отсавны вөр леэөмөн, коллек-тивјас лөсөдөмөн.

Быд комсомол ячеяка өни-өан-жө мед мөвпыштлис, кызi тајө ужас најө ужалисны да ужалөны, нушөм могјас пуктө локтан во-өжлө.

Быд ячеякалы ковмас төж-дысөны, медем jөз-пөвсө разө-дөм индустриализатсия зајомјас өз бөрсө вузавлыны, а срокөз кутисны кiланыс.

Быд ячеякалы төждысөны ковмас, медем өдчөдны индуст-риализатсия нуөдөм, өетны ин-дустриализатсия фондө отсөг. Мед вына, да мед бур отсөгөн крөстөанасаө вермас лоны быд крөстөанин-нө өетас өти колта кыкөн вундгас да төвнас өтiк көрjөн, лiбб шпалөн, индустриа-лизатсия нуөдөм вылө.

Комсомол отсөс индустриали-затсия нуөдөмын!

Н. Л.

Август 1 лун-кежлө пөлитсijaөс мобилизуйтөны.

Париж. Газетјас јуөртөны пө-литсijaөс август медевоэда лун-кежлө мобилизуйтөм-ялыс. Јуль 31 лунө став предпрјатөеясө, госуларственней учреждөнөеясө, парижса да кар-бердса стратеги-ческеј вомбналөминјасө сувталас-ны воружитөм пөлитсijaлөн от-радјас. Парижса пөлитсijaлөн на-щальник Кјаппа распоряженне-улө та-могыс өетөма пөлитсеј-сек-не сөмын Парижыс, шөщ карб-өрд-өыс 22 сурс морт-мында. „Рес-публиканская гвардия“ (карса охрэнкалөн ас-вөлаа организат-сия, сетчө шленјасас кыскөны

буржујас-пөвсөы) пөлитсijaлы кут-тас отсавны ывла-вылын пөра-док кутны. Та-кынзi пөлитсija шөщ кутас отсавны парижса гар-низон, кодлы өетчысөө шөщ вiз-ны госуларственней учреждөнөе-ясыс пыщкөсөс.

Та-ногөн-жө јуөртө сотсиали-стјаслөн газет. Сijө пасjө, мыј август медевоэда лунө Пари-жас лөө осадней положөнөне, сө-мын ответственностө таыс веш-тө коммунистјас-вылө да најөс мыжалө, најө-пө „өетисны повод“ правительствөөн топөдөм-вылө.

Глот-вылө.

Колхоз-бердын выл комсомол ячеяка.

Вiзiнын „Красный Ок-тябрь“ -ныма колхоз-бер-дын организуйтiс выл ком-сомол ячеяка. Став шленыс лөи 16 морт. Ячеяка-воэын сулалөны зөв гырыс ужјас.

Уж-јывзыс кутам гiжны „Коми комсомол“ газетө. **Плөш-Паш.**

Отувтчам коммунист партија-бердө СССР-өс дорјөм-куча.

Правительството лезіс индустриализатсия 3-дэ зајом. Комсомолечјас, сетј ыжыд отедг сіјс раздны јоз-пвсө.

Комсомолечјаслы колд ас-во-даныс сувтдны могдн, мед өтн служашшеј нн робочей ез кол зајом-вылө гжыктд, мед быддн вөлі гжыдмаде тдыса жалованье-вылө. Сіктса комсомолечјаслы колд сувтдны могдн, мед вөлі сетдм заданне-сертн контрөлей лыдпасјас-сертн сродкө став 100%-сө тыртдма, мед өтн крестаннн ез кол 3-д зајом-вылө гжыктд.

Комсомоллы колд лоны мед-вожд отедг сетдөн тајд ыжыд ужсө нүддгдн. Јачејкаслыс колд торјдны кык шлендн зајом-јас раздн комсомолечјас, сетднн быдлунја ужнүддөм-вылө. Ком-

сомолечјаслы асланыс медвож колд гжыкы зајом-вылас да гжы-ддны тдсајасдс, рдннјасдс-да.

Оз ков вунддны, мед зајомсө ндбалгдн важ зајомјассө бөр ез вузавлыны. Сродкө зајомјас вузавлөмдн государтвогы некущдм отедг оз ло сетдма, а лөб сылыс стрөйтчан плансө торкдм, дај аслыд выгддајассө сідн воштан—%водм да выгыршјас.

Торјдн-нын колд зајомјассө разддны лесорубјас да сплавшкјас-пвсө.

Комсомолечјас, новтө бостчы-ламд-жө тајд ыжыд, зев колана ужас!

Буржыка кутам віддны госзајомјас-вылө.

Коммунист партија да совет правительството бостыны да нүддн-ны өнн став овмдс кутан политиканы чорыд курс—овмдс кыпддан вт воа план-сертн паокддны индустриализатсия, кычн промышленностын, січн-і сіктса овмдсын. Газет лыддөјас быддн тдддны, кушдм-ддјө мн волалам тајд ужнас вожд. Быд вежон-нын кднкө да кднкө востдны выл фабрјкас, заводчдны стрөйтны гырыс заводјас.

Сдмын, медым вожд бура муныс тајд ужыс да кымынкө вөбдрын мед вермыны кутам бергддчыны ас-государствоса промышленностдн, колд пуктыны мјан овмдсө быд во зев уна өм. Сідн шуд Ставојуза 16-д парти-конферентсја. Сытдг овмдс кыпддан ужыд мјан назмас. Бостны өм мукод государтвојаслыс, уждысны капіталістјаслыс тајд војасд мн огд вермө дај ддв-кө коркө сетны кутасны. Сід-кө, мјан лөб сдмын аснм-вылө надејтчыны. Государтво-пышса уждысөмјас (госзајомјас) сетлісны дај вожд кутасны сетны овмдс кыпддөм-вылө зев ыжыд докод. 1928-29-д воын воліс докодс 800 мільдон шјат. Промышленност да сіктса овмдс кыпддөм-вылө став колан өмдас којмөд јукдн-дорыс унжыкыс вөлі воө госзајомјас докодс.

Өнн кывөд, уналаын-пө зајом облигатсјајассө ндбөјасыс вузавлөны бөр Госбанкјас да өм чөжан кассајас. Вузавлөны, сөрт, өтн-кө, сетыс јона јөрмөмла, а мөд-кө, мјан классөвөј вра-јас, мјанлы өтдор јөз ылдөлдөны өм вошөмдн-да, сы-понда. Тајд ылдөлдөны врајасыс лөзалөны лөк оорнјас: государтвоын-пө лөр-јалас, облигатсјајас-пө некор оз-і вештыс.

Быд ужалыгы да комсомо-лечлы колд со мнн тддны: уждысан облигатсјајас-кушад государтво војдөр мынтыөлс дај вожд кутас мынтысны, а лөк оорнјассө лөзалөны контрреволю-тсөнерјас, мед-өекө торкны мјан-лыс овмдс кыпддан планјассө. Облигатсјајас почыны кутас бөр вузавны лөб закладө пуктыны банкө лөб өм чөжан кассаө кдт кор. Сдмын зев јона јөрмы-тдг оз-жө өекө ков вузавны лөб закладө пуктыны-да. Сід-кө унадн кутасны вөчны, мјан овмдс кыпддан планыд зугөас. Сы-понда быд комсомолчдн, быд комсомол јачејкалдн, колд бостыны вермдсны лөк оорнјас разддөмјаскөд да вгтавлыны ужалыс јөзсыс, мед најд обли-гатсјајассө сродкөс оз вузав-лыны-нн, закладө оз пуктыны. Сідн најд зев јона отсаласы правительстволы овмдс кыпддан ужын. Робочей да крестанлөн правительството зајом ндбөјассө—робочейјассө, крестанлөс да служашшөјассө—некор оз лөрјав.

Медым овмдс кыпддан 5 воа план лөб выполнөтдма, карса да сіктса комсомол-јачејкаслөн асланыс быдлундс ужын колд:

Віддны, мед госкредитлы от-сасан комсомолчјас бура ужалысны зајом кутысө-пөвсын; кднн ком-мөсөјасыс абу-на, колд пырысөтдм-пыр-жө сіјс лөбөдны. ЦК да да СНК декрет-сертн (лөздма мај 15 лунд) отсасан комсомол-јас пырды ужавны постојанней представителјас быд јачејканы. Комсомолчјасын колд бурмөдны за-јом кутысө-пөвсыс быдөама справ-кајас сеталан уж (облигатсјајас вічы сетдм-жылыс, закладө пук-тдм-жылыс, вождмјас-жылыс да січ вожд).

Мјан торкөмјас.

Вічына II-д шупдөа школа колан велөдчан воө вел ыжыд уж нүддс јөз-костын: велөдчы-јас вөлі веллөдны 600 морт-лыс нгајас гортаныс велдөлдө-мдн ужалысны гөрд пельсјасын, гжалысны плакатјас тувсов кдд-жылыс, велөдчыны велөдчытөм гырыс јөзс, төвбыд ужалысны крестана шөйтчан керкаын, ка-ныкулјас-дырји нүддсны уж ас өктјасас.

Тајд ужнас векдөлдс комсо-молч велөдыс Ботвікдн. Гы-рысөжык да өкыджык ужсө нү-ддсны комсомолчјас јонжыка тулысын, кор пондсны переве-дөтаны да V классөс лөзны. Секи тыдовтчс өтн өмөлтөр, код-вылө абу віддөмаде колан кад-нас. V классө мөд во-кежлө ко-лысны куим комсомолчөс кодјас зев бура нүддсны јөз-костса уж: IV классөс 2 комсомолчөс січ-жө бура ужалысөс, колысны. Рдддм-кө школаса комсомол јаче-каыс да велөдысөс абу від-дөмаде бура төвнас, кушдма вел-дөдчыны актвней обшественн-јасыд. Вожд колд јөз-костса уж-сө паекддны бурмөдны, сдмын школаын велөдчымыслы мед січө вөлі оз торк. Оз ков сетны уна уж өткыс. Колд јөз-костса ужсө јукны став велөдчыс-костас.

Н. К-ов.

Индустриализатсия кыпд-дөм—медјон өржыкө ка-пөталістјаскөд вождасын! Быд выл фабрјка, выл завод, выл совхоз да кол-хоз јонмөддөны СССР-өс!

Велөдчыны өктса зајом кутысө-пөвдс (гортјасас волывы-лы) купонјас-куш мынтысөм-мо-гыс да вгтавлны, өз-ө облигатс-јајас-кушасыс воны.

Вөчлывыны зајомјас-жылыс оорнөтан рытјас, лөзавны, етенд өшөдан газетјас, оорнөтддны өт-ка да чукөра јөзсө (өткө јөзсө оорнөтддөмыс пөлыасыс ыжы-жык).

Отувтны зајом кутысө-пөвдс, мед најд чукөрдн өетасын обли-гатсјајассө банкө лөбө кассаө управлөйтдмдн вгдм-вылө.

Мед өекө јөзсыс ез өурны лөк оорнө-вылө помкајас, комсо-мол-јачејкаслөн колд сетны асланы шлендөныс наказ, мед нај-дө өз вузавлыны-нн өз закладөйт-ны асөныс облигатсјајассө.

Комсомол быд уж-вылын вө-лі мјан большевик партијалы мед-бур отсөвөны. Сід-жө-і тајд уж-ас кутас сулавны січө мед-вожын. С. Рыбанов.

Револютсөнней спортвней празнөк Берлөнын.

Јул первој лундө вөлі Берлөнын празнөк револютсөнней робочей фзкультурнөкјаслөдн.

Бөртпас-вылын: фзкультурнөкјаслөдн демонстратсја.

Комсомолын „көзалыс“ војтырөс колд сывдыштны.

Сіктса комсомол јачеј-кајас-влө-кө пыдысөжык вгддлан, унжык комсомо-лечыс пөштө ннөм оз вөч, места-вылас „көзалөмаде, оз чувствөйтны некущдм от-ветственност, вөсг собран-нејас-вылө өз волывылыны, а неуна-кө вгдыштан, ком-сомолчыс көсөдөны петны. Сөрт, ставсө сөсөа он-пө-вөтлы, кодыр унжыкысө-на гөль јөз да батракјас-пыщкыс сөщдмјасыс-да.

Пыдысөжык-кө вгдд-лыны, најсө ужавтөмыс мө-жавны өз-жө поч сөрт, өткымын дшөдчыштөны-жө, сдмын унжыкыс рад өекө ужалас-да, оз вермы бостчынысө. Мн пыр оор-нөтам выдвөжење-жылыс, сдмын выдвөжење-сө ог куждө нүдднысө. Комсомол могјасөд төдтөм, чөкөз гө-гөрвөтөм војтырөс индалам үчөдөнејасө да орга-нөзатсјајасө представител-јасөд; нөшта-өд шуасын, січө-пө көкнөдөк нагрукса сылы; сетавлам кушдм-сүрө мукод нагруксајас, сдмын бөрас ннөм оз артмы. Представителјасыд комсо-мол влөјанне сетөм-пысөдн

пук-ласны немеј-моз. Сід-жө—і мукод нагруксајас-куш ннөм оз вермыны вөчны да січн-і „көзаласын“, вөсг комсомол-жысөд вундөчасы-ны. Ме-ногдн выл пырөм војтырлы пырыс-пыр ужјас сетавны оз ков, (абу-кө-на січө нүддөма вожджыкөсө ку-щдм-сүрө ужјас). Вожджык колд најсө бура төдмөдны комсомол могјасөд, сөсөа наөднөкдн сетавны напыс уж, ічетөк задөнејасөд. Шүам-көт: ыстывны өктө төд-маныс велөдчытөм војты-рөс, медасөм слуга-казакја-сөс; ыстывны үчөдөне-нејасө мыдөнкө төдмасын; щөктыны чукөртны сөм мы-влө-кө; бура велөддө-мдн щөктыны том јөз-кост-тын жеңөдөка вгтавлны мы-кө да с. в.

Көлд сетны быд слабжык комсомолчлы лөвја да сі-јөс интөресөјтана уж, ыжыд нагруксајас-тө мед-вождө-ныс сеталөмдн сдмын најд „көзалөны“, кынмөны өтн места-вылө, сөсөа став ужыс-і вөдө кык-кујим комсомо-лөч-вылө. Та-куш, ме-но-гдн колд оорнөтыштны.

Чукөрттам Комі комсомоллыс історіјасө.

Комі комсомол чуждм-жылыс да січө історіја-жылыс важ комсомолчөс гжыкы зев өмөля. Редактсја шыддчө важ ком-сомолчөс-дінө да кордө быдднөс істомол пельсө гжыны комсомол јачејкаслыс чуж-дм-быдмөмсө да вождө ужалөмјассө.

РЕДАКТСЈА.

Војдөрјасө мөвпыштла.

(Історичесөкөј очерк өтн јачејка-жылыс).

Мјан Сыктываркын чуждө том јөз-дөн отувтөм 1918-19 воө. Организөйтны тајсө отсалысны гөрд армејөсөс. 1919-өд воын ічөдөка велөдчөм јөз-костын паскалн оорнөк РКСМ-жылыс. Озыр јөд-дөн нарытөдөмыс муөтөм-вөлі быд том мортлы. Сөсөа січө воа оломөс вөлі лөвтө кыпдөдана, бостчөдана. Тајд ставыс тожышөс том јөзсө отувтчыны РКСМ-бердө.

Полөтика-жылыс унжыкыс том јөз-пөвсыс вөлі өмөла төдөны.

„...Мнөдн-нө төдан... Сдмын-на секи вөлі дүрдм пыза-унжө бауөн велөдчы-да“ (вгталө өтн важ комсомолчө Н. Т.).

1920 војасө Комі му-паста-ннн паскалны комсомол јачејкајас. Татчө вөлі-ннн конферентсја. Карыс велөдчыны Усөчүд.

Мөмын медеа јона төдөа вөтүковса јачејка (Көчыв вөдөстыс, Сыктыс үжө-дыс).

Нычн чунн.

Өтчөд төдөа рытө сөсөсөкөј јүөртө том јөзсө. Өнн-жа січө өн-вөдчн, ычн

пөрыс дадө быд өшн-дорын вөлі гөрдө:

— Собрание-вылө—14 арөсөан, кыч кујимдө!

Гөртөмд немыс оз лөзны. Вөсөкыд мат. Ват-мамјасыд ас-костаныс оорнө-төны!

— Тыдалө, даснөл арөсөан-ннн во-на-вылад көсөдөны нуны.

Ннөм, мед вгдчасны. Рытнад кодн шычөс, кодн рытөныс петан-могыс—быддн вөсөкалныс школаө собрание-вы-лө. 1920-өд воө, нојабр төлөмын вөтү-ковса школамы лоі том јөзсөдн собран-не (мөчн-мөдөа). Собрание-вылын же-мыдөка вгталөс Пшуньров-јорт, сы-бө-рын Јеремејевскөј. Кыканыс пөсө пет-төчысө зыныс мјанөс төдмөдны РКСМ-жылыс. Варөвөтөныс вел дыр. Оорнө-штөм-бөрын шуысны лөбөдны јачејка. Кутысны гжөдөаны. Мүкөдыс арлысө кыс во сөдтөмдн гжыкыны. Выдөдны о-көтө вөлі пырны сетчө, гжыкыны. Унжыкыс, сөрт, оз вөлі төд мнн ковмас сенн вөч-ны-да.

Тајд рытнас РКСМ-ө пырысөны 26 морт. Пырысөтөм-пыр-жө торја вөчөныс собрание. Бөрјим јуралысөс да сылы отсөвөсө. Асөкөмыс пондөны-нн төл-куйтны уж-жылыс. Вөсөкыс-кө вгтавлны ставдн секи вөлім көчөкөсө, немысө от куждө кучыныс, сдмын прсјалам.

Рытнасд том јөз кутысны зев јона волывылыны. Сөсөа вөкалны прөмөјөс. Нөтчдн-на-өд том јөзөд өз төдөаныс спектаклөсө. Ворөсөјас вөліны гырыс-жык јөс, неуна велөдчыштөмаде. (Көпө-Мш, сөна-Наташ да мүкөд, најд став-чыны өнн пөрысө-нн, өткымыныс куалыны фронт-вылө). Школаөдн пөс-нн ідрөсөсө некод өз вөв. Ставсө асөныс комсомо-лөчөс вөчөныс. Отчөд вөтүковс өкт-үлө вөлі сөбдөма пөс пур, сетдөмаде сі-јөс комсомол јачејкалы. Комсомолчөс ставсө субөтнөкөдн пөлтөны да катлысны школа-днө.

Вөжон-мысөтн-кымын томынөк јачеј-кадн лыдыс сөдыштөс 39 мортөч. Лоі щөц кык ныв. Рөгнд сеталысны лөзөват белөтјас. Собрание-выд мундөс пөштө быд рыт. Оорнөјас квалыс өсө нөтчдн өз вөвөмын. Собрание-вылө бөкөвөјөс өз поч лөзны. Став унжыкыс вөлі гуөа.

Нөждөнкө колд вөлі мөвпыштныс ун-жылыс. Быд рытөс ас-костса собрание-чө вөчны дөман. Школаын том јөз кутысны вывтн јона дөкөдөчыны. Рөгнд-і сеткөс мјанөс вөтөлісны. Көт сөсөа м-ла-өд пет. Сүвтөс ас-костын оорнө керка дөбөдөм-жылыс.

Татчө мысөсөм. Крестаннөмыс мыр-дыны абу лөзөд. Сөсөа шуысны-жө мырдыныс озыр мортлыс. Вөжон-мысөтн Чөка-пыр өтн озыра одыс мортлыс кер-ка-жыкөдө сетлысны. Вөжалысны сетчө нн-гајас да мүкөдтөр.

Төм коммунистјас бара-на овмөд-чыны.

Рөгнд тајд организөйтчөм-бөрын кут-тыс мунны оорнө добровөлөчөсө фронт-вылө ыстөм-жылыс. Сөктын пөрысөжык јөз вел јона кутысны шуасын том ком-мунистјас-вылө. Вөсөг унаөс щөктөны петны сојузыс. Вурөц вөтүковса јачеј-калыс корөны вөлі 5 мортөс доброво-лөчөд мунны. Муннысөс лоі сдмын кујим морт.

Төдыс нөл-вөт-мысөтн код-сүрөсө лоі вөтөлыны РКСМ-ыс, түүтөм-вөсна да мүкөдтөр-вөсна.

Өсөдөпөнамыд вөчөжыкөс јач. вөлі зев чорыд. Өтн рытө собрание-вылын вөтөлісны дөсөчөк мортөс. Во-мысөтн (нојабр 1921-өд воө) колд сдмын нөл морт. Зев јона өмөлтөчөс јачејка. Оломөс төпөдөс. Пөво-лөжөсөн лоі шыгјалөм. Тавн наңјас өж-кө кутыс сөчөны. Јөзөд кутысны шу-асын быдөама оорнөјасөдн. Крестаннөм-ды керкөтө лоі бөр сетны. Сдмын том өбдөмјасыс тајд нөл мортөсөдн өз пов-чыны. Көтыртчыныс нөшта јона. Нөлө-н-нас да вгтөс петалысны өткөны шы-галыс јөзлы. Чукөртлылысөн 7 пур кар-тулөчө да мүкөдтөр.

Та-бөрын, кор жеждөјас суркөвалыны бөжыкөсө, јачејка кутис нөждөнкө бөр кыптыны. Секи ужыс вөлі мунө оорнө-вылыжык-на (агитатөја методдн). Щөц, сөрт, колд вөлі нуны-і јүрдөдчан үктө. Политөка-жыкөд мн вөлі төдөм зев өсө. Ставным вөлі вөтөдөлам карса кружөк-јасө да ннөм отө гөтөрөвөј. Сенн гырыс јөз вөлісны. Ставөс коммунистјас. От-чөд куч рыт керөм „конферентсја“ кыс—некод от төдө, мнн січө лөб.

Нөждөнкө ужжым кутис паскалны. 1923-өд воө сөдөныс бөр нөждөнкө шлен-јас. Пырысны выл јөз. Вал-пыщкыс ко-лы 3 морт. 17 шлен-пыщкысө лоі 5 ныв. Во-чөжөн јачејка вөчдөс 12 спектакл. Быд спектакл-вожын вөлі доклад. Док-

ладјасыд вөлісны унжыкыс междөуарө-ней положөныс-жылыс. Ас-өктса өдөлтө лөтчдн өт кыплөд. Нүддөма вөлі 21 кам-панье (төдөмөс пөштө кык кампанье). Став кадис вөлі мунө тајд кампаньејас нүддөм-вылас.

1924-өд војасө кутысны-нн оорнөтны быдлунја ужө вуждө-жылыс. Комөтөт кут-ис отсөвөштны јонжыка. Вгтавлны шөчөтыка кутыны, кычн мүкөдданыс уждө-дөны. Паскалны кутис комсомолдн ужыс щөц крестана-пөвсын. Чужны кутыны петкөдөдана ужјас. 1925-өд воө јачејканы лоі 21 комсомолчө да 32 пө-нөр.

Јачејкалөдн вөлі асөс градјас, көдө. Көдөлісны комсомолчөс мөс оорнө, картупөж да мүкөдтөр. Урожај јөз-дорыс вөіс мөчөжык. Гөждөмјаснад комсомолчө-јас вөлі зев щөкыда вөтөдөны отсөвөны дөвајасды. Медеа јона отсөвалыны гөрд армејөсөс гөтырјасды.

1926 воын та-кычн нүдөдөны-нн му-көдпөлөсөс уждөс. Чужөны кружөкјас: фзкультурней, вгму-бөрынс ужавны велө-дчан да мүкөд. Өтн радио кружөкө шөрдөмаде вөлі 125 шлен. Војдөр вөлі вөтүков медеа кулганөтөна места, өнн воыс-воө кутис вөжөны, јачејканы өнн ставыс-нын выл јөс. 1921-өд вөсөјас абу-нн некод. Унжык шыныс өнн 1925-өд вөсөс. Ставнас өнн 19 морт.

Ужалө щөц пөнөр отрад. Комсомол өнн ужалөны быд уждө-вылыс: коператив-ын, колхозын, төварнөшествожысы.

Өнн, вөзчөсө мөвпыштлан-да, нева-жөн-на бытөө січө кадөс вөлі, а вгдө-дан-да колөма өкмыс во. Оломөс дај ужыс вөжөма кушдма. Дөнөд он пүтөм сеткы.

Өнн комсомол организөйтсө детөкөј јасөдн. Ужалөны пур-вылын.

Ів. Лучев.

Газетјас-пыр нуодам чорыда вермасём классөвей врагјаскөд.

Вескөдам вежына инјассө.

Чырыштам лок-ногөн ужалыясөс, жуыс-кулыгантыясөс, вөтлам комсомолыс туйтөм јөзөс.

Комсомолечјас борынөс.

Сыктывкарса горсоветө Обсојуз, Горпо, Госторг, Сельпромкредитсојуз да мукөд төргүтүс организатсияјас коллективјасын бөр-јүсгөн, комсомолечјас зев ешаөн волісны.

Јанөдам најөс став бөр-јүсөсјас өін-возын.

Таскаев.

Тази өтүвјөннад ужавны оз ков.

Пөдөфельнејса комсомол јачејка бөстлөма Керөсса уждысан төварішществолыс контрактатсияөн ку-јім пуд шабді көјдыс да өсјүсөлөма сјјөс өтүвјөн көзны ежаыс гөрөм мур-ылө.

Сөмын дышыс, тыдалө, бөстөма—абу-і көзлөмаөс нынөм, муртса-тај ежасө арјалөмаөс-жө-а.

Тагтө, јортјас, ужавны-тө оз ков.

Кавалеріст.

Ужыс леҕысөмаөс.

Занульеса комсомол јачејка кутөма леҕыны уж-гыс. Комсомол-возын сула-лан гырыс мөгјас-вылө ві-дөдө чун-пырыс.

Рајкоммоллы колө тувкытлыны сетыс „вождјас-сө“.

Бінін.

Індөмаөс, а оз отсаө.

Көјтыбөж (Зеленец вөл.) комсомол јачејкаө партјачејкасаң отсавны-вескөд-лыны вөлі індөма Кузнет-сов јорт. Сөмын сјјө неку-щөм отсөг оз сет, а мјјан јачејкаыс том-да, отсөгыд да вескөдлөмыд зев јона колө.

Козув.

Каракіјевыслыс тасалөј горшсө.

Лјажіктын (Берегов-Гөбра вөлдөстын) ем комсо-молеч Каракіјев В. С. Сі-јө век јуө да кулыганіто. Колө ескө горшсө сылыс тасавны карнанөн-да—гаш-кө дугдасжык јуөмыс.

Бөжтөм пон.

Јачејкасө көт ен јуөј.

Важкуаса комсомол јачејка ескө важөн-нын чуж-ліс-да, сөмын ужыс-тај оз мун некущөм пөшті. Ком-сомолечјас сөмын јуөны.

Таҕнад регыд-і јачејка-сө јуасын.

Өн.

„Нөмөј комсомо-лечјас“.

Јемдінын крестана ком-сомол јачејка собрание-вылын вөлі пунктөма док-лад волісполком уж-јылыс доклад-бөрас комсомолеч-јас некод сы-куза ез сор-ніт, бытө ставныс вом-тырыс ва лөдөмаөс да оз лыстны востыны.

Кытчөз вомнысө оз вост-ны, шуны кутам најөс „не-мөј комсомолечјасөн“.

Јемдінса.

Өлөдыштөј Җуҗовсө.

Улыс Вочса комсомол јачејкаын секретарыс Җу-жов І. С. кывсө, зев-пөлок ногөн олө—бур уж-пыфди мыј-сурө вөчө. Колө өлө-дыштны сјјөс.

Нылыс.

Мыјла Худәјевасө комсо-молас віздыны?

Позтыкерөсын комсо-молка Худәјева Аграпена Гергејова самөкур-пө пуө. Төнҗі-на мільтсөнер кутө-ма сјјөс пуғас пывсаныс.

Комсомолад тащөм јөз-тө ескө оз візлыны-да.

Ісаја.

домзакын талы местаыс.

Җаждорса (Паль. вөл.), комсомолеч Потолытын д. А. дорјыв јуө да кулыгані-тө. Отчыд вөлі төткасө ас-гыс пуртөн суцкалөма, баҕ-сө нөјтлывлө, быдөн-вылө шыбласө.

Потолытсынлы местаыс абу комсомолын, а домза-кын.

Төдыс.

Наҕтылөј талы чістка-дырјыс.

Межадорса комсомолеч Красільников П. В. зев ра-дејтө курыдтө—щөкыда ві-длавлө. Чістка-дырјі оз ков вунөдны та-јылыс.

С.

Лөсөдчам комсомол чіст-ка-кежлө.

Удора рајонувса комсо-молдөн медвозса конферен-теја шуис нуөдны чістка комсомол организатсия-пыцкын сенҗабр 1-өд лунсаң. Конферентеја пет-көдіс ердө, мыј мјјан орга-низатсияын ем зев уна не-лучкіяс. Емөс уна комсо-молечјас, көдјасөс колө сувтөдны пырыс-пыр кан-дідатјасөн чістка-кежлө. Оніја-дырјі тащөм комсо-молечјас, көдјасөс мј мыд-чөдам кандідатјасөн вес-лөм былө, оз вермыны вөв-сыны комсомолын. Со се-щөмјасыс:

Дорөнін Иван Ол. Ком-сомолын 1926-өд вогаң. Велөдчөма ајкінаса проф-техшколаын. Оні олө гор-тас. Шөркөд-дема олыелөн пі. Мөд вокөс колан во вөт-лөмаөс комсомолыс. Дорө-нін—гартчө Марғушов (ку-лак) семјакөд, медеасө ком-сомолыс вөтлөм пыскөд. Сіҗ-жө кутө жітөдсө-і мукөд зажіточнејјаскөд. Најө влі-јаңне-улө шедөм-понда до-ронін воштөма ассыс ком-сомолескеј чужөмсө. Комсо-мол белетнас тупкысөмөн дорөнін вөчөс зев уна омөлтөртјас. Кер вөчөм да кылөдөм вөлі таво зев быжыд да колана мөг. Комсомо-лечјаслы тајө вөлі быжыд політескеј экзамен. Тани дорөнін петкөдіс ассыс классөвей чужөм-бансө. Вөр-бердын ужалігөн вөлі корө лептыны ужалан дон, шуө: „он-кө сөдтөј—өтказітчам“. Кер кылөдны ез-жө мун. Мед-нын ескө ачыс ез мун, да-өд оз щөкты мүнны мукөдылы. Адзөма дор-јыны кулак піөс. Кыҗ-жө он дорјы, өд төдса! Волөма ізбач вөр керкаө јүгдөдчан уж нуөдны. Дорөнін сылы отсалөм-пыфди і горөдөма: „ылөдлан те ставнымөс“. Ас вөт пункталігөн горзө вөлөм: „оз ков некущөм ас вөт“. Оз өтказітчы-і јуөмыс. Кор слөјмас відлывлө ку-рыдтө.

1928-өд воын лөка олө-мыс да ужавтөмыс-сетлі-ны выговор. Таво бара, сөмын нектор оз отсав. Та-понда мј мыд-чөдам дорөні-нөс „почетнеј“ кандідатөн чістка-кежлө.

Оз торјавны тавыс ком-сомолечјас дублельников да Коновалов. Најө нөшта-на јонҗыка да щөкыдҗыка јулывлөны. Щөщ мыдчөдам најөс чышкан пож-вылас. Лечыд.

Чістка-кежлө кандідат.

Горчакова А. М. (Летка-са женклубын јуралыс). Кывсө озыра олыелөн-пө ныв. Общественнеј уҗын зев дыша ужалө, мыкө-кө щөктан вөчны, шуас: „ме ог куж, ог вермы“. Ныв-јас-костын ужыс нынөм оз мун, бабајас норасалөны-жө Горчакова-вылө. Ме ду-мыс прөста сылы 58 шајт-нас төлысөсө сетөны.

Імперіалістескеј војна-кө лөө—мј сјјөс пөртам гражданскеј војнаө.

Август 1-д лунө Сыктывкарса Краснеј плөшцад тырөма јөзөн. Тајө Сыктывкарса ужалыс јөз лөктөмаөс вөставны ве-кыд кыв капіталістјаслы, көдјас лөөдчөны војна-кежлө, көдјас бара көсөны кетны ужалыс јөзлыс вірсө, асөмыныс җөпнысө тыртөм-куза.

Трібуна-вывөаң вөсталыөс петкөдісны, мыј ваис 1914-д вога імперіалістескеј војна, кыҗі бара өні капіталіст гөсу-дарствојас лөөдчөны был војна-кежлө, кыҗі најө көслөны піңнысө СССР-вылө.

— Выл імперіалістескеј војна-кө лөө—сјјөс мј пөртам гражданскеј војнаө.—помаліс асөыс вөсталөмсө ЦК-са Војвыс крајбјурөын шлен Макөімов јорт.

Сыктыркарса робөчөјјас, крөөтана да служашщөјјас асла-ныс резолутсјаын шуисны:

„Капіталіст гөсударствојас-кө панасны мјјанкөд војна—мј ставөн сувтамөј дорјыны СССР-өс. Мед төдасны Ставму-вывса капіталістјас—мј ог повчөј наыс, мј ог өетөј пазөдны СССР-өс.

Мед олас СССР!

Мед паскалас Ставмувывса револютеја!“

Кулак, поп, важ чіновнікјас чөлаҕылы абу места пролетаріат-нога школајасын.

Уна најт, уна мөгтөм самөн велөдчысјаслыс чу-жөмсө-нын петкөдіс „Комі комсомол“ газет, сөмын тани мјјан колө нөшта-на чорыдҗыка петкөдны-ков-төм јөзсө ерд-вылө.

Колө шуны, мыј мј та-щөм војтырөс велөдны го-сударство өм-вылө огө вермөј, најө оз лоны ужа-лысјасөн, најө партіја да сөвет-властлыс колхоз-јас лөсөдан, сотсіалізм-стрөітан мөгјассө оз кутны пөртны олөмө. Најө оз вер-мыны сувтны паныд бат мамныслы, чој вокныслы классөвей туҗыҗ гырыс уж-јасын нуөдгөн.

Тащөм јөзсө колө весав-ны пролетаріат-нога шко-лајасыс.

Со, Улланаса сельхоз. техникумын велөдчысјас:

Җурҗина Марја Ол. Помөсдін. поплөн ныв. Став семјаыслыс, дај ассыс мыр-дөма бөрјысан правасө. Велөдчө 4-өд курсын.

Попова Аңгөја Ів. Помөсдіныс-жө, лыҕысөсө зажіточнөјөн, а збылсө ку-лак семјаыс ныв. Мамыс-лыс мырдөма бөрјысан прөвасө, а вокјасыслыс

мырдылөмаөс-да, ылөд-лөмөн најө бөр корсөмаөс правасө. Шуөны вөлөм: „јөзөс ужөдам вонас сөмын комын лун, „а збыл-вылас ужөдөны зев јона: өтө слуга петавтөг олс-нын віт во. Вокјасыс мунөны паныд колхозјас лөөдөмлы. Кол-хозө пырыс том јөзөс ві-наөн јукталөны да оз щөк-тыны пырны сетчө. Ком-сомолечјасөс да мукөд ужа-лысјасөс, нөјтөны а Попо-ва чөв олө, жежыд наң өө-јіг-моз. Сјјө шулывлө, көт-пө велөдөмөыд дөнтө-і мын-там, сөмын мөдыс бөр бергөдам. Со-өд кыҗі мөв-палөны.

Помөсдінса комсомол јачејка щөктө-жө вөтлыны Җурҗинаөс да Поповаөс ком-сомолыс, кыҗ туҗтөм јөзөс.

Полешщіков Боріс. Зажіточнеј, важ Җемскеј управаын јуралысөдн пі, пыралөма школаө шөркөд-дема олыс нөмөн.

Тащөм јөзыд мјјан Ул-ланаса сельхоз. техникумыс сурө уна-на. Вај, јортјас тащөм јөзсө петкөдөј ерд-вылө, көдјас сөмын пежа-лөны мјјанлыс школајас-нымөс.“ С. Ј.

Тащөм налотчікјастө колө весавны комсо-молыс.

Јуль 7 лунө (сура-вінаа прачык) Појолын том јөз морт 5--6 ставныс комсо-мол паскөмаөс, уекөдчысны өтө том морт-вылө (колан во арміяыс воіс, сапожык) да пондісны сјјөс уөөминас кучкавны да талавны, јона кучкалісны бедјасөн да ку-лакјасөн. На-пыйн ныралы-гыс вөлөма каргортса ком-сомол јачејкаын секретар

Вөтлыны-нын кад. Ракін. Ужыс сјјө комсомол јачејкаас нынөм оз тыдав, ужалөны сөмын кабала-вы-лын.

Јөз сен-жө серамбанөн вөлі шуөны: „легкеј кавалеріја“—пө ассыс ужсө пет-көдіс, кулакөн кулыган-скеј налөт вөчлс“.

Җоріҗ.

Коді көсјө велөдчыны!

ВЛКСМ Комі обкомлы сетөма кык места рабфак-јасө: Кардорө да Новосі-бірскө. Сөгга „в счет ты-сячи“ сетөма кык места: Пермса пед-вузө да Вјат-каса пед. інҗытутө (өтө местаөн).

Шыөдчөмјассө колө ре-гыдҗык сетавны. Условіе-сө јөзөдөма-нын.

Отв, редактор-пыфди І. Куҗкін.